

El retorn d'en Just Casero

Just Manuel Casero Madrid nasqué a Portugal l'any 1946, de pares extremenys. Arribà a Figueres als quatre anys en una onada migratòria, visqué a les barraques del suburbi, estudià al Seminari de Girona, treballà d'administratiu, milità en moviments eclesials i socials i va intervenir activament en la resistència política en la fase terminal del franquisme. Escriptor nat, va col·laborar a Radio Popular de Figueres, *Vida Parroquial*, *Oriflama*, *Serra d'Or*, *TeleleXprés* i *Presència*. Va participar en la confecció del llibre col·lectiu *Girona grisa i negra*. Va ajudar a crear el TEI de Banyoles, va inspirar i impulsar directament el naixement del diari *El Punt* i va participar en la fundació del Partit dels Socialistes de Catalunya. Va perdre la visió d'un ull per l'acció policial en una manifestació de la transició a Barcelona, l'any 1976. Casat i amb dos fills, va ser elegit regidor de l'Ajuntament de Girona en les primeres eleccions democràtiques, l'any 1979, i diputat provincial, encarregat de la ponència de Sanitat. També fou president del Consell Municipal de Sarrià de Ter. El 1981, als 35 anys, va morir sobtadament de càncer.

El nom d'en Just Casero es manté viu perquè té dedicats sengles espais urbans a Girona i a Figueres, i perquè cada anys s'atorga un premi literari que el recorda. Ara, però, hem assistit al retorn de la persona sencera, amb tota la força de la seva personalitat. Jaume Guillamet, company i amic des de la infantesa, ha tingut a mà tots els seus escrits inèdits, ha interrogat tots els testimonis possibles, ha fet aflorar totes les seves vivències i amb això ha escrit el llibre *Memòria de Just*, una aproximació biogràfica personal i sentimental que permet de resseguir l'aventura vital de Just Casero des dels amargs anys primers fins a les tràgiques setmanes finals. Per als qui no el van conèixer, el llibre serà una resposta a totes les preguntes que es poden haver formulat entorn d'ell. Per als qui el vam conèixer de prop, el llibre és sobretot una pregunta; la reiteració contundent de la interpel·lació que ja ens va fer amb els gestos de la seva vida i amb l'exemplaritat extrema de la seva mort. El llibre de Guillamet, escrit com una crònica periodística —inevitablement subjectiva però voluntàriament continguda— que inclou alhora una antologia de textos, ens enfronta de cop amb l'escriptor compromès, l'activista tenaç, el polític honest, el governant de rostre humà, l'idealista permanent que no va abdicar mai del seu inconformisme ni va igualir per res els seus plantejaments radicals. En Just Casero ens va deixar molt aviat, i tenim dret a preguntar-nos si va ser abans d'hora o si va ser, potser, en el moment precís. S'havia internat en les profunditats del camp de batalla i va desaparèixer en el moment més dolç de la lluita, abans de rebre cap de les ferides que han marcat amb cicatrius de signe tan divers els seus companys de combat. El vam veure marxar, fa divuit anys, tal com ho fan els elegits: amb els ideals intactes i la passió incontaminada. D'aleshores ençà ha passat molta aigua sota els ponts, però l'hem vist tornar a través d'aquest llibre, tan apte per confortar-nos amb el seu record com per inquietar-nos amb la seva exigència.

Just M. Casero
(1946-1981).

NARCÍS-JORDI ARAGÓ